

A szíriai külügyminiszter szerint

az események Szíria számára kedvezően bontakoznak ki

A nemzetközi politika napi eseményei

MI TÖRTÉNIK AZ ENSZ KÖZGYŰLÉSÉN? Az ENSZ-közülés rendkívüli ülésének keddi esti és szerdai eseményei — amelyről lapunkban anyagtorlódás miatt nem számolhattunk be — nem úgy alakultak, ahogyan azt az amerikai ENSZ-küldöttség remélte. Kedden este Szoboljev szovjet delegátus nagyhatású beszédében mutatott rá, mennyire lehetetlen helyzetbe került az ENSZ-közülés azzal, hogy napirendjére tűzte az úgynevezett magyar kérdést. Hangsúlyozta: az ötös bizottság jelentése mérhetetlen károkat okoz az ENSZ tekintélyének. A szovjet delegátus beszéde végén követelte, hogy a közgyűlés vessen véget a magyar kérdéssel folytatott veszélyes játéknak és vegye le a kérdést napirendjéről.

Szerdán délelőtt a Román Népköztársaság ENSZ-küldötte, Magheru mondott általános érdeklődéstől kísért beszédet. Felszólalásában arra figyelmeztetett: nem szabad megengedni, hogy egy nemzetközi szervezet, mint az ENSZ, eszközként váljék a tagállamok törvényes rendje elleni felkelésre való uszítási kampányának. Az ötös bizottság jelentése — állapította meg a román delegátus — a hidegháború roszdás fegyvere, amely nem itéli el a fasizta felkelők kegyetlenkedéseit. A »magyar kérdés« megvitatása az ENSZ-ben a nemzetközi légkör megmérgezését célzó aknamunka, amelyet meg kell szüntetni, hogy a béke megszilárdítása lehetővé váljék — mondotta beszéde befejezésénél Magheru.

A közgyűlés szerda esti ülésén Petr Vutov, a Bolgár Népköztársaság ENSZ-delegátusa kifejtette, hogy az ötös bizottság létrehozása a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni rágalmasz kampány céljait szolgálja, majd megállapította, hogy Shann, az ötös bizottság előadója, akinek frói tehetségét számos újság kiemelte, helyesebben járt volna el, ha az amerikai hírszerző szervek értesüléseiből nem jelentett, hanem szórákzóató regényt ír. Ez az ENSZ-nek is olcsóbb lett volna.

Beszéde befejezésénél Vutov elfogultsággal változott az ENSZ titkárságát, mert az ötös bizottság jelentését nagyobb példányszámban adta közre, mint a főtükör évi beszámolóját. Hamarskijöld erre azt válaszolta, hogy ez azért történt, mert »eleget akartak tenni a keresletnek«.

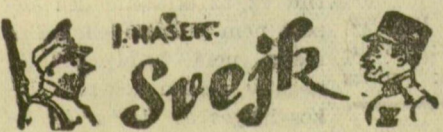
Figyelemre méltó, hogy a nemzetközi sajtó — közte a francia sajtó — orgánjai alig foglalkoznak az ENSZ-közülés rendkívüli ülésének üléseivel. Az sem mellékes, hogy amíg Cabot-Lodge amerikai ENSZ-delegátus felszólalását 22 sorban intézi el a Le Monde című francia lap, addig Mór Péter küldöttünk beszédének háromszor ekkora helyet biztosított, de Szoboljev szovjet küldött felszólalását is kétszer annyi helyen ismerteti, mint az amerikai delegátus szavait. Találón állapítja meg a Pravda, hogy »a magyar kérdés felvetése az ENSZ rendkívüli közgyűlésén szapanbuborék, amely elkerülhetetlenül szétpattan, bármennyire is igyekeznek felújítani az amerikai diplomáták«.

SZÍRIAI JEGYZÉK NÉ HÁNY ARAB ÁLLAMHOZ.

A szíriai kormány szerdai minisztertanácsa után kiadott sajtóközlemény szerint »a minisztertanács megszakítás nélkül ülésezik, hogy állandóan figyelemmel kísérhesse a fejleményeket«. A szíriai parlament külügyi bizottságának ülésén a külügyminiszter bejelentette: a jelenlegi helyzet Szíria számára előnyösen bontakozik ki.

Dulles amerikai külügyminiszter keddi sajtóértekezletén arról beszélt, hogy közép-keleti kormányok aggodalmukat fejezték ki a szíriai események miatt. A szíriai kormány most szaván fogja az amerikai külügyminisztert és jegyzéket intézett Irak, Jordánia és Líban kormányához, válaszukat kérve, hogy tényleg kifejezték-e a szíriai helyzettel kapcsolatos aggodalmaikat az amerikai külügyminiszter állításának megfelelően.

Malik libanoni külügyminiszter az Egyesült Államokba utazott, hogy Chamoun libanoni köztársasági elnök fontos üzenetét átadja Eisenhower elnöknek. Beirutban, Líban fővárosában tudni vélik, hogy a libanoni elnök kéri Eisenhower: tartózkodjék a Szíriával szembeni erőszak alkalmazásától, mert »ellenkező esetben — ha Szíria agresszió áldozatául esne — valamennyi arab állam feltétlenül Szíria oldalára állna«.

(164)

— Was ist das, meine Herren? — kérdezte meglepődve, amikor valamit az újjára ragadt. — Wahrscheinlich Katzenreck, Herr Oberst. (Mi ez, uraim?... Valószínűleg maecskaszar, ezredes úr.) — felelte rendkívül udvariasan Sagner kapitány mindannyiuk nevében.

Schröder ezredes kirohant a szomszédos irodahelyiségbe, s nemsokára borzalmas mennydörgés és káromkodás hallatszott, azzal a szörnyű fenyegetéssel fűszerezve, hogy mind felnyalhatja velük, amit a maeska odacsínált.

A kihallgatás nem tartott sokáig. Megállapítást nyert, hogy a kandort két héttel ezelőtt Zwiebelfisch, a legfiatalabb írnok hozta be az irodába. E ténymegállapítás után Zwiebelfisch összeszedte a cónonkját és a legidősebb írnok átkísérte a hauptwachéra: ott fog ülni az ezredes úr további parancsáig.

Ezzel tulajdonképpen véget ért az egész konferencia. Amikor Schröder ezredes vérvörös arccal visszatért a tisztok közé, megfellebbezett arról, hogy még el kell döntenie Marek egyéves önkéntes és Teveles ád-szakszervező sorsát.

Egész röviden csak ennyit mondott: — Kérem a tiszt urakat, hogy legyenek átrakészek és várják be további parancsaimat és utasításaimat. Így aztán az egyéves önkéntes és Teveles továbbra is őrizetben maradt a hauptwachén, s amikor később esatlakozott hozzájuk Zwiebelfisch, leülhettek máriázni és máriázni után azzal bosszantották az öröket, hogy megkérték őket, fogdossák nekik össze a bolhákat a szalmaszárról.

Aztán hozzájuk csapták még Peroutka örve-

zetőt a tizenharmadik menetszázadból, akinek előtte való nap nyoma veszett, miután a lágéren elterjedt a hír, hogy kimennek a frontra, és az őrjárat csak másnap reggel akadt rá a brucki »Fehér Rózsá«-ban. Peroutka azzal védekezett, hogy indulás előtt meg akarta tekinteni Harrach gróf híres üvegházát Bruck mellett, visszafelé azonban eltévedt, s csak reggel sikerült holtfáradtan eljutnia a »Fehér Rózsá«-ba. (Valójában a »Fehér Rózsá« egyik Csipkerózsikájával halt egész éjszaka.)

A helyzetet még mindig a legsűrűbb homály fedi. Megyünk, vagy nem megyünk? Svejiknek a tizenegyes menetszázad irodájában a legkülönbözőbb pesszimista és optimista nézeteket sikerült a telefonon kihallgatnia. A tizenkettődik menetszázad azt telefonálta, hogy valami azt hallotta az irodán, hogy előbb még lövészgolyókat lesznek mozgó figurákkal, és csak az ilyen feldmánságihiességünk után hagyják el a lágéret. Ezt az optimista vélelményt azonban megcáfolta a tizenharmadik menetszázad, amely azt telefonálta, hogy Havlik káplár éppen visszajött a városból, s ott egy vasutas azt mondta neki, hogy a vagonok már a pályaudvaron állnak.

Vanek kitépett Svejik kezéből a kagylót és izgatottan beleordította, hogy a vasutasok frászt se tudnak, ő éppen most volt az ezred-irodán.

Svejik őszinte szeretettel csüggett a telefonon és minden kérdésre, hogy mi újság, azt felelte, hogy még semmi biztosat nem lehet tudni. Ugyanígy válaszolt Lukás főhadnagy kérdésére is:

— Mi újság maguknál?

— Még semmi biztosat nem lehet tudni, őberlajtnant úr — adta meg Svejik a sztereotip választ.

— Maga ökö, tegye vissza a kagylót.

Aztán egy sor telefonogram érkezett, és Svejik hosszas nézeteltérések után felvette őket. Min-

A KÜLPOLITIKA HIREI —

röviden

Bonn: Bonni kormánykörökben komoly izgalmat keltett, hogy Tito marsall kedden a lengyel álláspontot támogatja az Odera-Neissze-határ kérdésében. A jugoszláv államfő nyilatkozata nem tekinthető végleges állásfoglalásnak — mondják —, mégis sajnálatos, hogy Jugoszlávia volt az első ország, amely ilyen értelemben foglalt állást Németország keleti határának tárgyában.

Párizs: Szerdán reggel Franciaországban a pékek 48 óras sztrájkba léptek. A hivatalos becslések szerint Seine megyében a sütődék 90 százaléka zárt be.

New York: Ugy tudják, hogy az Egyesült Államok képviselői tanácskozással folytatnak más ENSZ-küldöttségekkel a leszerelés kérdéseinek előtérbe helyezé-

séről a közgyűlés napirendjén. Az indiai ENSZ-küldöttség ugyanis kedden kérte, hogy a leszerelés kérdését első pontként tűzzék a politikai bizottság napirendjére. Nyugati tájékozott körökben szerdán kijelentették: a kérdés nem olyan, hogy azt „sóka halogassák”.

Megváltoztatják néhány falu, város és intézmény elnevezését a Szovjetunióban

Moszkva: A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége szeptember 11-én közzétett rendeletében közli, hogy ezentúl kiemelkedő személyiségek emlékének megörökítése céljából csak haláluk után és csupán rendkívüli esetekben, a dolgozók, a szovjet és a társadalmi szervezetek kérésére lehet ilyen személyekről területeket, kerületeket, városokat, falvakat, üzemeket, kolhozokat, intézményeket, vagy szervezeteket elnevezni.

A törvényerejű rendelet ezenkívül előírja, hogy a jelenleg élő állami és társadalmi személyiségekről elnevezett területek, kerületek, vá-

rosok, üzemek, kolhozok, intézmények és különféle szervezetek nevét meg kell változtatni.

A személyi kultusz időszakában igen sok kerületet, várost, falut, üzemeket, kolhozot, tanintézményt neveztek el még életükben állami és társadalmi személyiségekről. Ez a gyakorlat azonban egyes személyiségek aránytalan magasztalására vezetett és kisebbségi a pártnak, mint a tömegek kollektív vezetőjének és szervezőjének szerepét, nem segíti elő a kérdéseknek a párthoz illő szerezés szellemében való helyes nevelését.

Uj bevándorlási törvény az Egyesült Államokban

Mennyi pénzt költ az Egyesült Államok szíriai terveire?

Kairó: Az Al Gumhurija című egyiptomi lap szerdán azt írta, hogy Eisenhower elnök ötvenmillió dollárt irányított elő a szíriai rendszer mezdöntését célzó erőfeszítések finanszírozására. Ezzel a pénzzel buzdították majd a nyugatbarát elemeket Szíriában és az ország határain kívül — állapítja meg a lap. — Ügynököket fognak küldeni Beirutba, Bagdadba, Ammanba és Ankarába, hogy egybehangolt erőfeszítésekkel államesínyt hajtsanak végre Szíriában.

Newport: Eisenhower elnök szerdán aláírta az új bevándorlási törvényt. A kongresszus azonban a többi között nem tett eleget Eisenhower kívánásának, hogy állandó letelepedést adjon mintegy 25 000 magyar disszidensnek.

MÉLTÓ HOZZÁ...

Az Esti Hírlap néhány soros kis híre tudatja velünk: Adenauer a választási hadjárat során Göring vasúti kocsiján járja az országot.

Na igen. A kancellár úr pedáns ember. Ügyel mindenféle apróságra. Nemcsak politikájában követi exfasiszta elődeit, nemcsak a német nép nyomorbadöntésén és új háborúba való kergetésén fáradozik élemedett korához képest meglepő ambícióval — hanem a külsőségekben is odaad, hű másolója a hitleri »államférfiaknak«. Tudjuk, hogy nem egy burkolt és nem burkolt kijelentésében hangzottatta szeretett elődeinek kitűnő módszereit, s mert ő nemcsak a szavak embe-re, tettekben is bebizonyította burjánzó ké-

peségeit. A nyugatnémetországi börtönök koncentrációs táborok és kizárókamrák fényesen igazolják, hogy a kancellár úr alapos és fáradtságot nem ismerő munkával eljutott elődei szintjére. Sőt...

A kitűnő államférfiú egyébként rendkívül elnéző és legánus is tud lenni. A legmagyafirtabb ötletekkel is képes előállni, ha szenvedő, börtönben sanyilódó embertársai kiszabadítását kell nyelbeütni. S ehhez csak egyetlen kis előfeltétel kell, hogy fennálljon: a kancellári pártfogott — fasiszta legyen...

Valóban kevés ember tarthat számot arra, hogy Göring kocsiában utazhassék. Adenauer kancellár úr azonban kétséget kizáróan méltó erre. (s.)

Svájci szérum, amelyet nem lehet felhasználni

Bern: A Bernben székelő svájci magyar követség közleményt adott ki, amelyben rámutat: A Svájc—Magyarország Közvetlen Diákszegély által Magyarországra küldött sárga színű, paralízis elleni oltóanyagot azért küldték vissza, mert a mellékelt utasítás alapján megállapították, hogy az oltóanyag felhasználásra nem alkalmas.

A követség közleményének befejező része aláhúzza: a magyar hatóságok a szükséges oltóanyagot minden poli-

tikai megkülönböztetés nélkül, kizárólag a szérum hatósságának és minőségének figyelembevételével, elsősorban az Egyesült Államokból és Kanadából kellő mennyiségben beszerezték. Így csupán rágalomnak tekinthető az a néhány svájci lapban megjelent hír, hogy az említett svájci diákszervezet által hazánkba küldött Salk-vakcinát a magyar kormány politikai okokból küldte volna vissza.

Tájébibliográfiai munkaközösség Szegeden

Kulturális forradalmunk eredményeként az utóbbi években országszerte megindult a mélyreható, néprajzi szempontokon túlmenő táj-kutatás. Ez a munka felől egy-egy tájegységgel kapcsolatban minden kérdést, s e kérdések eredményes megoldásához segítséget nyújt a vizsgált vidékekről készült tájbibliográfia.

Szeged és vidéke bibliográfiájának elkészítése is olyan feladat, amelyet nem lehet tovább halogatni. Az állami vezetéstől, a vezető pártszervek és a tudományos kutatás egyaránt érzi a maga módján ennek a sok hasznos hajtó segédeszköznek a hiányát.

1954-ben a Szegedi Egyetemi Könyvtár kezdeményezésére már folytak megbeszélések egy tájbibliográfiai munkaközösség megalakításáról, e kezdeményezés azon-

ban nem haladt túl a kezdeti lépéseken.

Most a helyismereti anyaggal leginkább rendelkező városi Somogyi Könyvtár kezdeményezte újra a vállalkozást. Az elgondolás szerint 10—12, különböző tudományágban működő szegedi kutató és szakember munkájának összehangolásával meg lehetne oldani a feladatot. Az első, publikációra érdemes anyagok, eredmények néhány év alatt még ügyis megüthetnének, ha a munkaközösség tagjai addig csupán társadalmi munkaként végeznék a feladatot.

A munkaközösségbe ismert szegedi kutatókat, folkloristákat, irodalomtörténészeket és tanárokat kérnek fel közreműködésre.

Momodgyi Könyvtár kezdeményezését a városi tanács művelődési osztálya támogatja.

— En is azt hiszem — mondta Svejik —, hogyha jelenteném az őberlajtnant úrnak, hogy ő in der Folge genauer erlaubi gewesen oder das selbst einen hingen immerhin eingeholt werden, akkor még talán megsértődne.

— Vannak, akik olyan érzékenyek, hogy az borzasztó — folytatta Svejik, ismét elmerülve emlékeiben. — Egyszer Vysocanyból villamoson mentem Prágába és Libenben felszállt hozzánk egy Novotny nevű úr. Mihelyt ráismertem, mindjárt odamentem hozzá a perronon és beszélgetni kezdtem vele, hogy mi mind a ketten dravotviak vagyunk. De ő rám ordított, hogy ne molesztáljam, mert ő nem ismer engem. En elkezdtem magyarázni neki, hogy emlékezzen csak vissza, én sokat jártam hozzá kisjű koromban a mamával, akik Antonjának hívták, a papát Prokopnak hívták és kasznár volt. De még akkor sem akart tudni arról, hogy ismerjük egymást. Aztán elmondta nekem még apróbb részleteket is, hogy Dravovban két Novotny volt, a Tonda meg a Josef. Hogy ő ez a Josef, és nekem megírták róla Dravovból, hogy agyonlőtte a feleségét, mert az asszony murizott vele, amikor ivott. Erre ő felelte a kezét, én elugrottam, és ő betörte az ablakot az elülső perronon, azt a nagyot a vezető előtt. Így aztán leszállítottak és bekisértek bennünket, és a rendőrségen kiderült, hogy azért volt olyan érzékeny, mert egyáltalában nem Josef Novotnyak hívták, hanem Eduard Doubravának, és az amerikai Montgomeryből való volt, és ide látogatába jött a rokonaihoz, akiktől a családja származott.

A telefon félbeszakította Svejik elbeszélését, és a géppuskás osztágtól egy rekedt hang ismét megkérdezte, hogy indulnak-e már. Reggel állítólag besprechung van az őberszt úrnál.

(Folytatjuk)